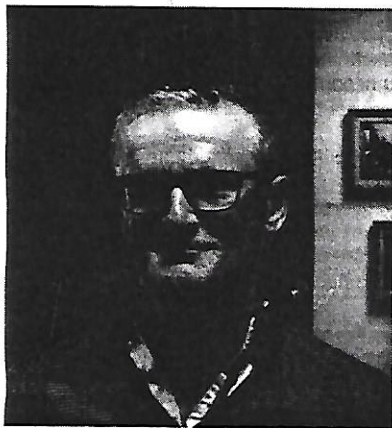

Ολυμπιονίκες, αριστεία και ιδεολογία της αγοράς

του Δημήτρη Θ. Ζάχου Επίκουρου καθηγητή ΠΤΔΕ-ΑΠΘ

Τα τελευταία έξι χρόνια, η Ελλάδα υποβάλλεται σε ένα εντατικό πρό-

γκεκριμένο οικονομικό πρόγραμμα. Το γεγονός αυτό εκλαμβάνεται ως μεγάλη επιτυχία για εκείνες τις ομάδες πολιτικών, θεωρητικών και δημοσιογράφων που συνειδητά υποστηρίζουν τις ιδεολογικές αρχές της οικονομίας της αγοράς, του *laisse-faire* καπιταλισμού. Χρόνια «καταπιεσμένοι/ες» από την «ιδεολογική κυριαρχία των ιδεών της αριστεράς», βλέπουν τώρα μια καλή ευκαιρία να επιτύχουν την τελεωτική νίκη εναντίον των «Κόκκινων Χμερ» και να μετατρέψουν την «τελευταία Σοβιετική οικονομία» σε κράτος μοντέλο λειτουργίας της οικονομίας της αγοράς.

Η συγκεκριμένη ομάδα, με κάθε ευκαιρία που παρουσιάζεται, όπως τώρα με τις επιτυχίες ορισμένων Ελλήνων αθλητών

γραμμά «δομικών μεταρρυθμίσεων», του οποίου κεντρικοί στόχοι είναι το πέρασμα των δημόσιων επιχειρήσεων στον ιδιωτικό τομέα, η πλήρης αλλαγή του καθεστώτος των εργασιακών σχέσεων και η «αγοραιοποίηση» της κοινωνίας, δηλαδή η διαδικασία μεταβολής του συνόλου των δράσεων των ανθρώπων προς τα πρότυπα της αγοράς. Η εφαρμογή του προγράμματος αυτού συνοδεύεται από μια παρατεταμένη περίοδο οικονομικής λιτότητας, μια «θεραπεία σοκ» η οποία θεωρείται από τους «πιστωτές της χώρας» απαραίτητη για την εγκαθίδρυση μιας αποτελεσματικής οικονομίας της αγοράς.

Σήμερα, το μεγαλύτερο μέρος των πολιτικών δυνάμεων της χώρας δεν φαίνεται να διαθέτει κάποια αξιόπιστη εναλλακτική πρόταση εξόδου από την κρίση ούτε και να αμφισβητεί το συ-

στους ολυμπιακούς αγώνες του Ρίο, προσπαθεί να δημιουργήσει συμπάθειες και να διαδώσει τις ιδέες της. Στην προκειμένη περίπτωση, επαναφέρει την έννοια / σύνθημα, της αριστείας, για να διαχωρίσει τη θέση της από όσους/ες «θέλουν τη μετριότητα και φθονούν τους/τις άξιους». Γι' αυτή την ομάδα, αριστεία σημαίνει επιτυχία στον ανταγωνισμό μεταξύ των ατόμων. Το άτομο είναι άθλωστε ο άξονας πάνω στον οποίο διαμορφώνεται η ιδεολογία της αγοράς. Το άτομο που θα πρέπει να εκπαιδεύεται και να ενθαρρύνεται για να αναλαμβάνει πρωτοβουλίες και να ανταγωνίζεται σε ένα καθεστώς ευέλικτης αγοράς.

Καθόλου τυχαία, εδώ και αρκετά χρόνια, τα κυρίαρχα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης προβάλλουν ατομικές επιτυχίες ανθρώπων, δίνοντας ιδιαίτερη

έμφαση μάλιστα σε ορισμένους/ες που (σύμφωνα με τις πηγές τους) ξεκίνησαν από πολύ χαμηλά. Εστιάζοντας στο προσωπικό όμως, αποκρύπτουν αυτό που διακυβεύεται: Η περαιτέρω εμπάθωση των κοινωνικών ανισοτήτων («δεν είμαστε όλοι ίσοι» και «όλα τα δάχτυλα δεν είναι ίδια») και η εδραίωση των κοινωνικών ιεραρχιών. Έτσι, η αριστεία γίνεται δυσδιάκριτη από την αριστοκρατία, η επιστημονική ταπεινότητα από την έπαρση για τίτλους σπουδών που αποκτήθηκαν από ξένα, πανάκριβα και απηλοίαστα -για το εισόδημα του μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού της χώρας- πανεπιστήμια και η εκ των προτέρων εξασφαλισμένη εργασία από το αποτέλεσμα της σκληρής δουλειάς.

Η πίστη στις κοινωνικές ανισότητες άθλωστε, είναι ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά στοιχεία της ιδεολογίας της αγοράς. Ο οικονομικός ατομισμός, ένα άθλω. Γι' αυτό και οι υποστηρικτές/τριες της ιδεολογίας αυτής επιχειρούν να «ηθικοποιήσουν» τη δημιουργία πλούτου, μια δραστηριότητα που έχει βασικό κίνητρο το ατομικό συμφέρον, αναδεικνύοντάς την σε κοινωνική αρετή. Ως τέτοια λοιπόν (κοινωνική αρετή), δικαιολογεί απόλυτα την άκρατη επιθυμία για κέρδος (απληστία) και τις οριακές συμπεριφορές (ότι είναι νόμιμο δεν είναι και ηθικό).

Στην ιδεολογία της αγοράς δεν έχουν χώρο έννοιες όπως εκμετάλλευση, περιωρισμοποίηση, καταπίεση, κοινωνικές ιδιαιτερότητες και ανάγκες και κοινωνική δικαιοσύνη. Η προέγγιση αυτή απαξιώνει και περιφρονεί απροκάλυπτα όσους/ες «μένουν πίσω», τους/τις οποίους/ες θεωρεί ατομικά υπεύθυνους για την κατάσταση στην οποία βρίσκονται.

Επιπρόσθετα, η φτώχεια είναι ένα ηθικό ελάττωμα, για το οποίο μάλιστα -εκτός από τους/τις ίδιους/ες τους/τις φτωχούς/ές και τους/τις κοινωνικά αποκλεισμένους/ες- ευθύνεται και το κράτος, αφού μέσω των κοινωνικών παροχών καλλιεργεί την «κουλοτούρα της εξάρτησης». Για να βοηθηθούν λοιπόν οι παραπάνω κατηγορίες ανθρώπων, θα πρέπει να καταργηθεί το κράτος πρόνοιας, έτσι ώστε να πάψουν οι φτωχοί/ές και αποκλεισμένοι/ες να εξαρτώνται από αυτό και να γίνουν υπεύθυνοι/ες για τον εαυτό τους και τις οικογένειές τους.

Η ιδεολογία της αγοράς, έχοντας την υποστήριξη των κυρίαρχων Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης και εξιοποιώντας -τις εδώ και χρόνια σκόπιμα καλλιεργημένες- στρεβλώσεις και δυσλειτούργιες των δημόσιων οργανισμών και φορέων, κερδίζει έδαφος μεταξύ ανθρώπων, των οποίων τα συμφέροντα σε καμιά περίπτωση δεν εξυπηρετεί. Η εφαρμογή της ιδεολογίας της αγοράς πουθενά δεν οδήγησε σε άνοδο των ρυθμών ανάπτυξης, συνέτεινε όμως στο βάθεμα των κοινωνικών ανισοτήτων και σε μια πρωτοφανή συσσώρευση πλούτου και δύναμης στα χέρια μιας πολύ - πολύ μικρής μειοψηφίας ανθρώπων. Όσοι και όσες πιστεύουμε σε μια δίκαιη κοινωνία, οφείλουμε να εργαστούμε σκληρά για να την αντιμετωπίσουμε, αλλά και για να υποστηρίξουμε μια σύγχρονη, αξιόπιστη και βιώσιμη εναλλακτική πρόταση.

Για το ζήτημα της Αριστείας βλ. Δ. Ζάχος, Αριστεία και Ισότητα στην Ελληνική Εκπαίδευση, Νέος Παιδαγωγός, τ. 7. Παρατίθεται στο: http://neospaidagogos.gr/periodiko/files/7_Teychos_Neou_Paidagogou_Septemvriou_2016.pdf

Σημαντικές επιτυχίες σημείωσαν οι μαθητές της Νιγρίτας

Ανακοινώθηκαν την Τετάρτη 24 Αυγούστου οι βάσεις εισαγωγής στα ΑΕΙ και ΤΕΙ της χώρας και ταυτόχρονα οι επιτυχόντες μαθητές και οι σχολές προτίμησής τους. Σημαντική και αξιοσημείωτη ήταν η επιτυχία και των Νιγριπινών μαθητών, αφού εξήντα δύο (62), και από τα δύο λύκεια, κατάφεραν να εισαχθούν στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και να στενάζουν με αισιοδοξία το μέλλον τους, προσφέροντας χαρά και υπερηφάνεια στους γονείς τους που τους στήριξαν όλα αυτά τα χρόνια οικονομικά και ψυχολογικά.

Η επιτυχία αυτή των μαθητών της Νιγρίτας και της ευρύτερης περιοχής αναδεικνύει περίτρανα και την σοβαρή και επαγγελματική δουλειά που γίνεται από τους καθηγητές των δύο λυκείων, αλλά και του γυμνασίου της πόλης μας, που τα καθιστά από τα καλύτερα του Νομού Σερρών.

Βεβαίως, δεν θα πρέπει να ξεχνάμε και την σημαντική προσφορά των καθηγητών των φροντιστηρίων της πόλης μας σε αυτή την επιτυχία, οι οποίοι όλα αυτά τα χρόνια έχουν δημιουργήσει μια παράδοση προς αυτή την κατεύθυνση.

Για όσους δεν κατάφεραν να εισαχθούν σε κάποια σχολή να γνωρίζουν, πως μπορεί να χάθηκε μία μάχη, όχι όμως ο πόλεμος. Η ζωή τώρα αρχίζει γι αυτούς και οι ευκαιρίες δεν θα σταματήσουν να εμφανίζονται μπροστά τους.

Η «Νιγρίτα» εκφράζει τα συγχαρητήρια σε όλους τους επιτυχόντες και τους εύχεται καλή ακαδημαϊκή πορεία!

